

24 פברואר, 2022

כ"ג אדר א ה'תשפ"ב

לכבוד
מר. אבי גנון
המשנה למנהלת הכללית
י"ר הוועדה

ד"ר שרה זילברשטרום,
לשכת שרת החינוך,
מנהלת הוועדה

ד"ר זילברשטרום ומר. גנון הנכבדים,

הנדון: נייר עמדה בנושא חיים בשותפות וחינוך למיגור גזענות

ראשית, נרצה לברך אתכם ואת צוות המשרד על היוזמה להעלאת המודעות לנושא חשוב זה ולקידום עשייה בתחום שמתכתבת היטב עם ערכינו כארגון ועם רוח הצוות.

להלן התייחסותנו בנושא חיים בשותפות - מיגור, מניעה וחינוך נגד גזענות:

אנו רואים חיים בשותפות כמצב שבו אנו כיחידים וכחברה מכבדים ומכירים בזהות הייחודית של כל גווי הקשת בחברה שלנו. חברה בה מתקיים שיח המבוסס על הכרות, סקרנות, ערבות הדדית וכבוד הדדי.

מתוך כך, אנו מציעים לקדם את מיגור ומניעת הגזענות על ידי יישום תוכניות התערבות שמטרתן העלאת המודעות בשיח החברתי לערכי סובלנות וערבות הדדית, תחושת שייכות לקהילה ולחברה שלנו. ובנוסף, הרחבת המודעות החל מהגיל הרך לאחריות, למנהיגות חיובית ולמעורבות, ולהכרה בעוצמתו של היחיד ובהשפעתו על החברה כולה.

תפיסת ההתערבות שלנו מבוססת על עקרונות הטיפול במשחק (Play Therapy) והפסיכולוגיה החיובית (זליגמן) התורמים לשלומות הילד ולקידום שיח רגשי חיובי. מתוך ההנחה כי קידום חשיבה ותפיסת עולם חיובית כבר מהגיל הרך והמפגש עם ייחודיותו של כל ילד בד בבד עם יצירת שיח רגשי מכיל ומכבד דרך משחק יוביל לפרשנות חיובית של העולם וממנה להבנה טובה יותר של ערכי שיתוף והכרת תודה, חמלה-עצמית ומחשבה חיובית - המהווים בסיס לחיים משותפים המכבדים את האחר ואת עולמו.

תודות לעולם הטיפול במשחק המקנה לנו כלים לתקשורת עם ילדים צעירים בשפתם, שפת המשחקים, מתאפשר לנו להתאים רעיונות מופשטים לגיל הילדים וליכולותיהם לייצר דרך משחק שיח מעין זה.

תוכניות התערבות יתנו מענה תואם-גיל נפרד לצעירים (גן-יסודי) וילידי חטיבה ותיכון.

גן - יסודי

בגילאים הרכים, האתגר הפסיכו-חינוכי הכרוך בהקניית ערכים מופשטים בקרב ילדים צעירים עד גיל 10 יקבל מענה באמצעות כלים מעולם הפל"י תרפי העושה שימוש בשפת המשחק – שפתם של הילדים. באמצעות כלים אלה ניצור שיח רגשי חברתי חדש שיעלה מודעות דרך חוויה ומשחק. הצעצועים בחדר המשחקים יבחרו בקפידה על פי עקרונות שיעוררו שיח רגשי חברתי וייצרו הזדמנויות לשיחה ועבודה על הנושאים הרלוונטיים.

חטיבה ומעלה

תוכנית התערבות הממוקדת בחטיבה ומעלה (+10) שתהיה מבוססת על שפה וגירויים המותאמים לגיל ההתבגרות ומתכתבת עם אתגרי הגיל והתקופה.

דוגמאות לתוכניות

- פיתוח משחק "מאחר לחבר" - תהליך מודרך להמצאת משחק משותף שתוצרו משחק קופסה המבוסס על מפגשים משותפים בין אוכלוסיות שונות (לדוגמה נוער יהודי-ערבי מפתחים ביחד משחק). תוכנית מסוג זה, מוצעת על בסיס ניסיונו בהובלת פרויקט משותף דומה בין עיריית תל-אביב ועוספיה ופרויקטים נוספים בקהילה לחיבור בין דורי (סבים-ילדים).
- האקתונים ומפגשים שונים לפיתוח משחקים ב-"יחדנס"

בתהליכים המזכרים לעיל, ייווצר שיח דיאלוגי מרתק שבסופו הקהילה כולה תהנה מהמשחקים שנוצרו והומצאו ואפקט התוכנית יתרחב גם מחוץ לגבולות הקבוצה (מצורף סרטון).

כלים לצוותים חינוכיים

אנו מובילים תפיסה חדשנית בישראל של שילוב עקרונות מעולם הטיפול במשחק בתוך בתי ספר ויצירת שיח רגשי חדש בקרב הצוותים.

מי אנחנו

רונית טל, MA, RPT מייסדת בית הספר המשחק הראשון בישראל (מוכר ורשמי) – בית ספר "פארק" בחדרה, פליי-תרפיוטית ומדריכת מטפלים בפליי-תרפי מוסמכת (טיפול באמצעות צעצועים ומשחקים), מייסדת בית הספר לפסיכותרפיה במשחק, מרצה בארץ ובחו"ל בתחום הטיפול במשחק, בעלת ניסיון רב שנים בתהליכי משחק חינוכיים וליווי ייחודיות משחק בבתי ספר וגנים ברחבי הארץ, מפתחת הפדגוגיה המשחקית, מקימה ומנהלת שותפה בעסק חברתי "הסוכה" בנימינה, בעבר-מנכ"לית העמותה לטיפול במשחק, חברת הנהלה במכון לחינוך דמוקרטי, בעבר-רכזת "פורום הוואדי" לאנשי חינוך יהודים ערבים בוואדי ערה.

אורית יואב, MS בפסיכולוגיה ארגונית, מנהלת תוכן, ליווי וכתובת פרויקטים בתחומים ובעולמות תוכן מגוונים, כגון: משחקים, קיימות, טכנולוגיה, מנחת קבוצות למידה קטנות למבוגרים.

כיום, אנו מפעילים את התוכנית "לצמוח דרך משחק" הנמצאת במאגר התוכניות של משרד החינוך ופותחה על ידי רונית טל. התוכנית פועלת בעשרות בתי ספר בישראל. "לצמוח דרך משחק" תכנית 6000 במאגר התוכניות, הינה תוכנית הכלה והעצמה חברתית רגשית דרך משחק לילדי גן-כיתה ה'. התוכנית מבוססת על עבודה במספר מעגלים בבית הספר: העצמה חברתית קבוצתית לחיזוק מיומנויות חברתיות, דינמיקה קבוצתית, פתרון בעיות, הקשבה, דימוי עצמי, הקשבה לאחר, אמפטיה, ניהול כעסים וקונפליקטים, התמודדות עם רגשות ולחצים, חיזוק הביטחון העצמי; טיפול פרטני בגישת ה- Play Therapy; והקניית כלים יישומיים לצוות ההוראה.

בברכה,

רונית טל ואורית יואב